

ת"פ 69005/11/22 - מדינת ישראל נגד אילן מוסטקי

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 69005-11-22 מדינת ישראל נ' מוסטקי

לפני בעניין:	כבוד השופט אבי וסטרמן המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד נטלי חגי והמתמחה גב' רותם אחרפי
נגד		
הנאשם	אילן מוסטקי ע"י ב"כ עו"ד גיורא מלול ועו"ד יאנה קויפמן	

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע ביום 14.3.24, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**), והתנהגות פסולה במקום ציבורי, לפי סעיף 216(א)(1) לחוק העונשין.
 2. האירוע הנדון התרחש ביום 26.12.21, עת הובא הנאשם - ששירת כבלש במשטרה - למרכז הרפואי שמיר (להלן: **בית החולים**), וזאת לאחר שנחבל בברכו במהלך עבודתו. המתלונן והמתלוננת, אשר עבדו אותה שעה כאחים בחדר המיון, פנו לנאשם בשאלה האם הוא מעוניין במשכך כאבים. הנאשם השיב כי הוא מעוניין במורפיום, והמתלוננים השיבו לו כי עד להגעת הרופא אינם מוסמכים להיענות לבקשתו. בתגובה צעק הנאשם לעבר המתלוננים: "אין פלא שמרביצים לכם" ואיים עליהם "יש לכם מזל שאני בלי אקדח, הייתי יורה בכם".
- בהמשך קם הנאשם מהמיטה ודחף כיסא לעבר המתלונן, תוך שהוא צועק ומקלל את המתלוננים. הנאשם נרגע ושב למיטה, אולם בחלוף זמן מה קם שוב מן המיטה, נשכב על הרצפה והחל לזחול על גחונו, תוך שהוא צועק לעבר המתלונן "נשבע באלוהים שאזיין אותך" ובהמשך "נשבע באלוהים שאהרוג אותך". משהסלימה התנהגות הנאשם התערבו מאבטחי בית החולים והשיבו אותו למיטה, יחד עם אנשי מד"א.

טענות הצדדים

3. ב"כ המאשימה טוענת כי הנאשם פגע במעשיו בתחושת הביטחון ושלוות הנפש של המתלוננים - עובדי ציבור בבית החולים, בשים לב להיותו איש חוק ותיק המודע לחשיבות עבודתם. כן עמדה על ההסלמה במעשיו במהלך האירוע. בנסיבות אלה, סבורה המאשימה כי אין כל מקום לבטל את הרשעתו של הנאשם, וכי יש לקבוע את מתחם הענישה בין מאסר מותנה לבין שמונה חודשי מאסר בפועל, שניתן ויבוצעו בעבודת שירות. בהיעדר עבר פלילי, אולם בהינתן העובדה כי הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו, סבורה המאשימה כי יש להטיל עונש של שלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים.

4. ב"כ הנאשם טענו כי מדובר בנאשם בעל מורכבות בריאותית, אשר השפיעה על מצבו בעת האירוע, בו חווה כאבים ברך גבוה מאד. עוצמת הכאב עמדה בבסיס התנהגותו כלפי הצוות הרפואי. עוד טענו כי תיקים בעבירות מסוג זה, ואף בנסיבות חמורות יותר, מסתיימים בהסדרים מותנים. על כן, לשיטת ב"כ הנאשם, יש להביא לאותה תוצאה גם בעניינו, ולבטל את הרשעתו. עוד ציינו כי מדובר בנאשם ששירת 30 שנים במשטרה בתפקידי שטח וכן בצה"ל כלוחם, וזכה להערכה רבה. ההגנה הסכימה כי המתחם בנסיבות הנדונות נע בין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, אולם טענה כי בנסיבותיו של הנאשם יש להורות על ביטול הרשעתו, ולהסתפק בהתייבות להימנע מעבירה. כן נטען כי הרשעה תגרום לו נזק מאחר ולא יוכל לשאת נשק.

5. הנאשם, בדבריו לעונש, אמר כי נגרם לו עוול, הוא סבל כאבים קשים בעת האירוע ועד היום נתון בטיפולם רפואיים מורכבים. עוד ציין כי הוא חייב להחזיק נשק לצורך הגנה עצמית.

דין והכרעה

אי הרשעה

6. כפי שנקבע בפסיקה, כלל הוא כי מי שאשמתו הוכחה - דינו הרשעה (רע"פ 1535/20 **דוקורקר נ' מדינת ישראל** (15.3.20)). אי הרשעה, בהתאם לסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982, שמורה ל"מקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** (21.8.97)).

אשר על כן, הימנעות מהרשעה תהיה אפשרית בהתקיים שני תנאים מצטברים:האחד, כי ההרשעה תפגע באופן ממשי בשיקום הנאשם בהתחשב בנסיבותיו האישיות הפרטניות;השני,כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ובפרט בשיקולי הגמול וההרתעה (רע"פ 4214/22 **יצחק נ' מדינת ישראל** (7.7.22); רע"פ 2644/23 **עזרן נ' מדינת ישראל** (17.5.23)).

לעניין הנזק שייגרם לנאשם בעקבות ההרשעה, עליו להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיית בסיכויי שיקומו ולבססה

באמצעות ראיות (רע"פ 6403/18 הרוש נ' מדינת ישראל (28.11.18)). נקבע כי "החובה להצביע על נזק קונקרטי, עולה בקנה אחד עם אופיו המצומצם של החרג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לשיקומו של הנאשם" (רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.14)).

7. עוד נקבע כי "אי הרשעה אינה עונש", ועל כן גם אינה חלק ממתחם העונש ההולם, אלא סוגייה עצמאית אשר נבחנת בנפרד (רע"פ 3195/19 אגוזי נ' מדינת ישראל (4.7.19)).

8. בחינת טענותיו של הנאשם, על רקע הפסיקה העקבית שניתנה בסוגייה הנדונה, מעלה כי עניינו אינו נכנס לגדר החרג המאפשר הימנעות מהרשעה.

9. ראשית, אציין כי בפתח הדיון שנקבע לטיעונים לעונש השיב ב"כ הנאשם לשאלת בית המשפט, על רקע הבקשה לביטול ההרשעה, כי אינו מעוניין בהגשת תסקיר שירות המבחן (פרוטוקול מיום 7.4.24, שורות 23-15). גם בדיון קודם ציין ב"כ הנאשם כי אין צורך בתסקיר (פרוטוקול מיום 14.3.24).

10. לגופם של דברים, ובמה שנוגע לתנאי הראשון, הרי שהנאשם לא הצביע על פגיעה קונקרטית הנוגעת לסיכויי שיקומו. הנזק לו טען הנאשם הוא בעובדה כי לפי טענתו, הרשעתו לא תאפשר לו לשאת נשק. בלא להתייחס לגופה של הטענה, קרי - האם יהיה בעצם ההרשעה, בנסיבות העניין, כדי למנוע מן הנאשם להחזיק בנשק - הרי שמדובר בתוצאה אשר ככל שתתקיים, אינה חורגת מן הנזק הרגיל הנגזר מהרשעתו של נאשם.

11. בהתייחס לתנאי השני, איני סבור כי בנסיבות העניין, ניתן לומר כי המעשה בו הורשע הנאשם - השמעת איומים כלפי אנשי צוות רפואי בחדר מיון, ובהמשך לכך - מהומה שעורר במקום - מצדיקים ויתור על הרשעתו; זאת, על רקע שיקולי הענישה של גמול והרתעה, והמסר שצריך לצאת מלפני בית המשפט בהקשר זה, כפי שיפורט בהמשך גזר הדין. הדברים, אשר נכונים לגבי אזרח מן השורה, בוודאי נכונים לגבי מי ששימש כשוטר במועד האירוע, ממנו מצופה כי לא יתנהל בחדר מיון של בית חולים ציבורי באופן אשר משבש את יכולתם של אנשי הצוות הרפואי למלא את תפקידם.

12. ב"כ הנאשם מיקד טענותיו בכך שתיקים בהם יוחסו עבירות דומות הסתיימו בהסדרים מותנים; על כן, לשיטתו, יש לסיים גם עניינו של הנאשם בתוצאה "קרובה" ככל הניתן, ולבטל את הרשעתו.

13. אין בידי לקבל טענה זו. אף אם עולה מהמסמכים טל/1 שהגיש ב"כ הנאשם כי תיקים אחרים, במסגרתם יוחסה עבירה של איומים - גם לשוטרים - הסתיימו בהסדר מותנה, הרי שהסדר מותנה לחוד, וניהול משפט לחוד. מדובר בהליכים שונים, המאופיינים בכללים שונים ובתוצאות שונות. מרגע שהוגש כתב אישום נגד הנאשם והתנהל משפט, הרי בקשתו לביטול ההרשעה צריכה להיבחן בהתאם לכללים שנקבעו בהקשר זה.

14. אוסיף, כי תנאי בסיסי לסגירת תיק בהסדר הוא הודאת החשוד במיוחס לו (סעיף 67 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982). הנאשם שבפני כפר במיוחס לו, ניהל הוכחות, ולא נטל אחריות על מעשיו אף בדבריו האחרונים לעונש. הנאשם אינו יכול לאחוז בחבל משני קצותיו, ובעודו כופר במיוחס לו לאורך כל משפטו - שזו כמובן זכותו, לבקש ליהנות מן התוצאה לה זכאי מי שהודה ונטל אחריות על מעשיו.

15. אשר על כן, בהיעדר התקיימותן של הנסיבות המיוחדות המצדיקות זאת, לא מצאתי להורות על ביטול ההרשעה.

גזירת העונש

16. העיקרון המנחה בגזירת הדין הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40 לחוק העונשין). בשלב הראשון נקבע מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה האמור, בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; בשלב השני, גוזר בית המשפט את העונש בתוך מתחם הענישה בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, בכפוף לאפשרות לחרוג מן המתחם בשל שיקולי שיקום או הגנה על הציבור (סעיף 40 לחוק העונשין).

קביעת מתחם העונש ההולם

17. הנאשם הורשע בשתי עבירות המהוות אירוע אחד, ועל כן יקבע מתחם עונש הולם לאירוע כולו.

18. הערכים המוגנים בעבירה של איומים הם זכותו של אדם להתנהל בשלוות נפש ובתחושת בטחון, על פי דרכו, בלא שיופנו כלפיו אמירות מאיימות. בשים לב לעובדה כי מעשי העבירה בהם הורשע הנאשם - הן במה שנוגע למלל המאיים שהשמיע, והן בהתייחס למהומה שחולל - הופנו כלפי אנשי צוות רפואי בחדר מיון בבית חולים ציבורי בעת מילוי תפקידם, הרי שנפגע גם האינטרס החיוני בשמירה על מרחב מוגן המאפשר לאנשי הצוות הרפואי למלא נאמנה את תפקידם בלא הפרעה.

19. במסגרת ע"פ 7220/19 זגורי נ' **מדינת ישראל** (6.2.20), עמד בית המשפט העליון על החשיבות שבהגנה על אנשי צוות רפואי הממלאים את תפקידם:

"אין להשלים עם מצב בו אנשי צוות רפואי, האמונים על צרכיו החיוניים של הציבור, יחוו כי הם מאוימים או ימצאו עצמם מוכים ומותקפים על-ידי מטופל או בני משפחתו בעת שהם עושים את מלאכתם נאמנה ... שומה עלינו כחברה מתוקנת להבטיח כי אנשי הצוות הרפואי הפועלים יום-יום תחת עומסים כבדים, במסירות ובהתמדה, יוכלו לבצע את מלאכתם כשהם בטוחים ומוגנים, וללא כל מורא .."

עוד יצוין כי מעשי אלימות או איומים המופנים כלפי אנשי צוות רפואי הניצבים על משמרתם אינם פוגעים "רק" בקורבן העבירה מושא התקיפה או האיומים, כי אם בשלומם של החולים כולם".

כך נקבע גם בע"פ 6123/05 חתוכה נ' מדינת ישראל (25.12.05):

"חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם מצב דברים בו יחוש רופא כי הוא מאוים על ידי מטופל או על ידי בני משפחתו בקבלו החלטות מקצועיות המסורות לשיקול דעתו".

20. בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירה, כפי שקבעתי בהכרעת הדין, מדובר במעשים שבוצעו על ידי הנאשם במסגרת אירוע מתמשך ומסלים בחדר מיון עמוס של בית חולים ציבורי, תוך שהוא מפר את הסדר במקום ומפריע לאנשי הצוות הרפואי לבצע את תפקידם, מגדף אותם ומאיים עליהם, עד שנאלצו להזעיק אבטחה ולבקש כי הטיפול בנאשם יועבר לאיש צוות אחר. במעשיו, הקשה הנאשם על אנשי הצוות הרפואי העובדים תחת עומס רב, למלא את תפקידם כנדרש. מנגד, יש להתחשב בסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות, ואין חולק על כך כי ברקע התנהגותו כאבים עזים מהם סבל והרצון להביא לכך כי יקבל את הטיפול התרופתי בו רצה, ואשר אנשי הצוות הרפואי לא היו מוסמכים לתת לו באותו שלב.

21. אשר למדיניות הענישה הנוהגת, הרי שמנעד הענישה בעבירה של איומים המופנים כלפי אנשי צוות רפואי נע בין עונש צופה פני עתיד לבין עונשי מאסר קצרים בפועל, שיכול וירוצו בעבודות שירות:

א. בת"פ (רמ') 6056-12-16 מדינת ישראל נ' זוהר (9.7.18), נדון נאשם, אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות באיומים כלפי רופא בחדר מיון, לחובתו עבר פלילי משמעותי והוא לא נמצא מתאים לריצוי עבודות שירות, לעונש של מאסר בפועל למשך 45 ימים, מאסר מותנה והתחייבות להימנע מעבירה.

ב. בת"פ (ת"א) 49030-06-18 מדינת ישראל נ' קריו (30.10.22), נדון נאשם שהורשע לאחר שמיעת ראיות באיומים כלפי צוות רפואי ובהתנהגות פרועה במקום ציבורי, לעונשי מאסר מותנים.

ג. בת"פ (י-ם) 52527-01-21 מדינת ישראל נ' גאווי (31.7.23), נדון נאשם אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות באיומים כלפי רופאה בבית חולים, לעונש של שלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס ופיצוי לנפגעת העבירה.

ד. בת"פ (רמ') 43151-07-19 מדינת ישראל נ' זורייב (5.4.22) נדון נאשם אשר הורשע, לאחר שמיעת ראיות, באיום על אחות בבית חולים, לעונש (לו עתרה המאשימה) של מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלוננת.

ה. בת"פ (פ"ת) 57730-10-15 מדינת ישראל נ' דקל (23.5.17) נדונה נאשמת, אשר הורשעה על פי הודאתה

באיומים על רופאה בבית חולים, לעונש מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת.

22. אשר על כן, אני קובע כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות דנן **נע בין עונש מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בעבודות שירות**. כפי שצויין, מסקנה זו מקובלת על ב"כ הצדדים (הגם שכאמור, מיקדו ב"כ הנאשם את טענותיהם בבקשה לביטול ההרשעה, ובענישה הנגזרת מכך).

גזירת העונש בתוך מתחם הענישה

23. הנאשם נעדר כל עבר פלילי. מדובר בנאשם אשר שירת משך שנים ארוכות כשוטר במשטרת ישראל, חלק ניכר מהן כבלש בתחנת לוד, וזכה להערכה רבה ממפקדיו על פעילותו, מסירותו לתפקיד ומקצועיותו (כפי שעולה מקובץ המסמכים טל/2). הגם שהיה מצופה מאיש חוק לנהוג באירוע הנדון באופן שונה בתכלית, הרי שלזכותו של הנאשם תעמוד פעילותו רבת השנים לאכיפת החוק, בליבת העשייה המשטרית. כן נתתי דעתי לטענות ב"כ הנאשם במה שנוגע למצבו הרפואי, גם עובר לאירוע הנדון, כפי שעולה מקובץ המסמכים שהוגש במסגרת הליך ההוכחות וסומן נ/2.

24. אוסיף כי סבורני שבנסיבותיו של הנאשם, ימצאו שיקולי הענישה - ובמרכזם שיקולי הגמול וההרתעה - את עיקרי ביטויים בעצם הרשעתו, לאחר שדחיתי את בקשתו לבטלה.

25. אשר על כן, והגם שמדובר בנאשם שלא נטל אחריות על מעשיו לאורך משפטו, מצאתי כי במכלול נסיבות העניין יש למקם את עונשו בתחתית מתחם הענישה, ולהטיל עליו עונשים צופי פני עתיד בלבד.

26. **אשר על כן, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. מאסר מותנה למשך חודש, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורילמשך 3 שנים.

ב. מאסר מותנה למשך שלושה חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של איומיםלמשך 3 שנים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתוך 45 ימים.

ניתן היום, א' אייר תשפ"ד, 09 מאי 2024, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

